

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Диана Папраданова
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, Свищов
Научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Галина Симеонова Василева

Тема на дисертационния труд: Счетоводно-информационно осигуряване на държавния бюджет (теоретико-приложни аспекти)

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 147/26.01.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Галина Симеонова Василева се е обучавала по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност във финансовия сектор)“ към катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС в задочна докторантура, обучение субсидирано от държавата съгласно Заповед за зачисляване на Ректора на УНСС № 555/16.03.2017 г. На основание Заповед на Ректора на УНСС № 270/08.02.2023 г. докторант Галина Симеонова Василева е отчислена от докторантура с право на защита на дисертационен труд.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на тема „Счетоводно-информационно осигуряване на държавния бюджет (теоретико-приложни аспекти)“ е в обем от 181 страници и в структурно отношение включва увод (5 стр.),

три глави (169 стр.), заключения (3 стр.) и библиография (4 стр.). Към дисертацията са представени 5 броя приложения, пряко свързани с основния текст на изложението. Структурата на труда е логически последователна и обемът е оптимален.

Дисертационният труд е посветен на актуален за счетоводната теория и практика общественозначим проблем, свързан с теоретико-приложните аспекти на счетоводно-информационното осигуряване на държавния бюджет и възможностите за неговото усъвършенстване, с цел повишаване качеството на отчетната информация и на нейната полезност за потребителите ѝ. По своята същност дисертационното изследване е с приносен характер в развитието на счетоводната теория и практика по посочения проблем.

Предметът и обектът на дисертационния труд, неговата цел, задачите за изпълнението ѝ, изследователската теза и работните хипотези са ясно формулирани и служат като добра основа на научното изследване. Основната теза на дисертационния труд е, че са необходими усъвършенствания в отчетно-информационното осигуряване на държавния бюджет.

Библиографията на труда, състояща се от: 26 броя научна и учебна литература, 23 броя нормативни документи, 9 броя интернет източници, показва добрата литературна осведоменост на дисертантката по проблематиката на научното изследване. Литературните източници са използвани коректно, при спазване принципите на научната етика и са цитирани по възприетия ред.

Представените в изложението 9 броя таблици и 29 броя фигури, както и приложенията, допринасят за по-добрата разбираемост и аргументираност на анализите и изводите в труда.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В първа глава на дисертационния труд е изследвана теоретичната същност на държавния бюджет, в контекста на особеностите в структурата и дейността на публичния сектор. Значимостта на държавния бюджет като основен инструмент за администриране на публичен финансов ресурс е предпоставка при характеризирането му, авторката на труда да приложи многоаспектен подход на изследване, а именно: в икономически, юридически и технически аспект. Като следствие от приложението на посочения подход е изведена собствена авторова дефиниция за държавен бюджет.

Изследвани са общотеоретичните и приложните счетоводни аспекти на отчетно-информационното осигуряване на държавния бюджет, като се

акцентира преди всичко върху прогнозния характер на счетоводната информация.

Въз основа на извършен критичен анализ на правната рамка на счетоводството на публичния сектор в България, в т.ч. и Сметкоплана на бюджетните организации, който има основополагащо значение за цялостната организация на текущото счетоводно отчитане, е обоснована необходимостта от нейното усъвършенстване, в т.ч. чрез приемането на обособени за бюджетните организации счетоводни стандарти.

Във втора глава акцентът е поставен върху изследването на методологичните аспекти на счетоводно-информационното осигуряване на показателите на държавния бюджет. Изследвани са особеностите при счетоводното отчитане на приходите, разходите и трансферите на държавния бюджет, обусловени от прилаганите в счетоводството на публичния сектор принципи: на паричните потоци; на текущото начисляване и модифициран касов метод (за данъчните приходи). Извършен е критичен анализ на действащите модели за счетоводното отчитане на приходите и разходите на държавния бюджет, бюджетните взаимоотношения, вноските на България в Европейския съюз, резултата от касовото изпълнение на бюджета и финансирането на бюджетния дефицит. На тази база са направени аргументирани предложения за тяхното усъвършенстване, с които ще се повишат качеството и полезността на създаваната отчетна информация.

Въз основа на извършен сравнителен анализ на подходите за съставяне на отчет за изпълнението на държавния бюджет, съгласно националното законодателство и Международните счетоводни стандарти за публичния сектор, са предложени възможности за оптимизиране на действащия модел на отчета за изпълнението на държавния бюджет в Република България, чрез които ще се повиши информационната му полезност.

В трета глава е извършено емпирично изследване, относно необходимостта от и възможностите за усъвършенстване на счетоводно-информационното осигуряване на държавния бюджет, чрез проведено анкетно проучване сред първостепенни разпоредители с бюджетни средства. Представените резултати от анкетното проучване потвърждават изследователската теза и работните хипотези на дисертационния труд и подкрепят направените от докторантката предложения за усъвършенстване на счетоводно-информационното осигуряване на държавния бюджет.

В заключението на дисертационния труд са обобщени изводите и постигнатите основни резултати от цялостното научно изследване.

В дисертационният труд се прилагат подходящи научни подходи и методи на изследване, чрез които се постига поставената цел. Докторантката е възприела подход всяка глава от дисертационния труд да завършва с изводи и резултати от изследването, с което се постига ясно открояване на акцентите в разработката.

Постигнатите резултати в хода на научното изследване показват, че задачите на дисертационният труд са изпълнени, целта е постигната и научноизследователската теза е защитена.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам формулираните от докторантката научни и научно-приложни приноси. Те съответстват на действителните резултати на дисертационния труд.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд са направени 4 научни публикации, които представляват участия в колективни монографии, 2 от които са включени в Central and Eastern European Online Library. В тях са представени резултати от дисертационното изследване. Това показва, че части от дисертацията са станали достояние на широк кръг читатели и специалисти в областта на счетоводството.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 39 страници и достоверно отразява в систематизиран вид съдържанието на дисертационния труд, следвайки структурата му, като акцентира на постигнатите научни и практико-приложни резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд отговаря напълно на изискванията, предявявани за такъв вид научно изследване. Считаю като технически пропуск на докторантката, че в автореферата не са посочени дефинираните в увода на дисертационния труд изследователска теза и работни хипотези.

Нямам допълнителни въпроси към докторантката. Препоръчвам ѝ да продължи и задълбочи научните си изследвания по проблемите на счетоводството в областта на публичния сектор.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема „Счетоводно-информационно осигуряване на държавния бюджет (теоретико-приложни аспекти)“ е цялостно и завършено самостоятелно научно изследване, което съдържа приноси с научен и научно-приложен характер в областта на счетоводството. Трудът отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Всичко това ми дава основание да дам своето положително становище „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Галина Симеонова Василева по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

17.02.2023 г.
гр. Свищов

Подпис:
(доц. д-р Диана Папраданова)